

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО

Викладач: доктор філософських наук, доцент, Масюк Олег Петрович

Кафедра: філософії, публічного управління та соціальної роботи IV корпус, ауд. 315

E-mail: masiukoleg@znu.edu.ua

Телефон: 061-228-75-73

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), ZOOM

Освітня програма, рівень вищої освіти		Соціальна робота Бакалавр				
Статус дисципліни		Обов'язкова				
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2023/2024, 2 семестр.	Рік навчання - 4	Тижні	12
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹		8	Лекційні заняття – 28 Практичні заняття – 28 Самостійна робота – 64	
Вид контролю	Екзамен					
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3380				
Консультації: особисті – вівторок з 11-00 до 12-00, IV к., ауд. 315, дистанційні – ZOOM за домовленістю.						

ОПИС КУРСУ

Метою курсу «Соціальне партнерство» є засвоєння знань здобувачами вищої освіти з організації рівноцінної взаємодії автономних суб'єктів суспільно-державних відносин, набуття навичок ефективної організації роботи публічної організації та вироблення компетенцій з медіації взаємодії учасників виробництва матеріальних благ і послуг.

Під час проходження курсу здобувачі вищої освіти отримують знання про основні аспекти розвитку партнерської взаємодії в демократичному суспільстві в процесі виробництва та споживання матеріальних благ та послуг. Головний задум цього курсу в поєднанні теоретичних підходів та практичних механізмів щодо реалізації партнерства в українському суспільстві. При цьому вагомий акцент робиться на впливі цього управлінського механізму на розвиток функціонування суспільного простору в межах оптимізації його змісту та структури.

Передбачається проведення циклу лекцій з викладенням основних ідей щодо становлення інституту соціального партнерства у світовій та українській практиці, моделювання партнерської взаємодії та її втілення на загальнодержавному, громадському та виробничому рівнях.

Особлива увага приділяється аналізу та засвоєнню актуальних переговорних практик у комфортних та конфліктних умовах. Лекційний курс створює платформу для обговорення ефективного функціонування громадського сектору в українському суспільстві. Виконання групових практичних завдань та підсумкових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

- *формува ти цілісну і послідовну громадську думку щодо реалізації та розвитку партнерських відносин;*
- *ефективно використовувати правові норми у сфері регуляції партнерських відносин у державних, комерційних та громадських установах;*
- *організовувати, координувати та регулювати взаємодію профспілок з представниками власників на підприємстві;*
- *отримувати, освоювати та використовувати інформацію про рішення у галузі соціального партнерства;*
- *вести переговорний процес задля досягнення конструктивного стану партнерських відносин;*
- *використовувати отримані знання для створення партнерських відносин у сучасному українському суспільстві.*

Змістове наповнення курсу, що викладається на лекційних і лабораторних заняттях та засвоюється студентом під час самостійної роботи, забезпечує набуття **компетентностей**:

- ЗК1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- ЗК2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК4.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК5.** Здатність планувати та управляти часом;
- ЗК6.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК7.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК8.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК10.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК11.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК12.** Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК13.** Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК14.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- ЗК15.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- ЗК16.** Здатність генерувати соціальні смисли, потрібні для становлення і розвитку соціальної сфери, інтеграції України до загальноєвропейського соціального простору;
- ЗК17.** Здатність створювати творчі колективи, соціально і професійно взаємодіяти у них, планувати та організовувати колективну творчу діяльність, мотивувати до творчості, налагоджувати та здійснювати евристично-пошукові комунікації, командно вирішувати творчі завдання;
- СК1.** Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного);
- СК2.** Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів;
- СК3.** Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення;

- СК4.** Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади;
- СК5.** Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах;
- СК6.** Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб;
- СК7.** Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці;
- СК8.** Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах;
- СК9.** Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів;
- СК10.** Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення;
- СК11.** Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей;
- СК12.** Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту;
- СК13.** Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм;
- СК14.** Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу;
- СК15.** Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад;
- СК16.** Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи;
- СК17.** Здатність виявляти і залучати ресурси організацій партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності;
- СК18.** Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері;
- СК19.** Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи;
- СК20.** Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах;
- СК21.** Здатність здійснювати науково-дослідницьку, соціально-психологічну, організаційно-методичну діяльність із впровадження європейських стандартів соціального обслуговування;
- СК22.** Здатність вирішувати міжособистісні конфлікти та налагоджувати міжособистісний творчий діалог на основі вивчення соціальних засад європейських інтеграційних процесів;
- СК23.** Здатність просувати соціальні ідеї та смисли до реалізації в масових практиках за допомогою просвітницької та медійної діяльності, комерційного впровадження.

Програмні результати навчання:

- РН1.** Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами;
- РН2.** Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань;
- РН3.** Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід;
- РН4.** Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми;
- РН5.** Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки;
- РН6.** Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях;
- РН7.** Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань;

- РН8.** Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях;
- РН9.** Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги;
- РН10.** Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах;
- РН11.** Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин;
- РН12.** Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності;
- РН13.** Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів;
- РН14.** Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога;
- РН15.** Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки;
- РН16.** Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу;
- РН17.** Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів;
- РН18.** Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів;
- РН19.** Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин;
- РН20.** Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання;
- РН21.** Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень;
- РН22.** Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей;
- РН23.** Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки;
- РН24.** Вміти генерувати соціальні смисли задля становлення і розвитку соціальної сфери;
- РН25.** Створювати творчі колективи, соціально і професійно взаємодіяти у них;
- РН26.** Ефективно здійснювати пошукові комунікації у режимі командного вирішення творчих завдань;
- РН27.** Надавати експертну оцінку із впровадження європейських стандартів соціального обслуговування;
- РН28.** Мати навички налагодження міжособистісного професійного діалогу;
- РН29.** Вміти просувати соціальні ідеї до реалізації в соціальній сфері.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання самостійних дослідницьких завдань та творчих проектів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3380>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Критерії оцінювання теоретичного завдання на семінарі. Тестування оцінюється автоматично:

3-2 бала – чітка та повна відповідь на питання, висока аргументованість відповіді, розуміння актуального вектору розвитку соціального партнерства;

1 бал – змістовне доповнення.

Критерії оцінювання практичного завдання (есе, рейтинг, порівняльний аналіз):

3-2 бала – відповідь показує належне розуміння інструментів соціального партнерства, матеріал подається аргументовано, демонструється детальна обізнаності у перспективах соціального партнерства;

1 бал – поверховий виклад матеріалу.

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Екзаменаційне тестове завдання (до 20 балів) – проводиться у системі Moodle із використанням (за необхідністю) розроблених програмних продуктів, та спеціального програмного забезпечення. Критерії оцінювання та вимоги до тесту наводяться у поточній консультації.

Критерії оцінювання індивідуального завдання (до 20 балів):

Студенти мають написати творчу роботу, яка б включала в себе аналіз перспективи впровадження соціального партнерства в Україні з урахування історичної ретроспективи цього процесу. Необхідно проаналізувати як соціальне партнерство треба розвивати на загальносуспільному, так і на суспільно-трудоному рівні.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>	Тиждень 1	3%
	<i>Альтернативи кейсу «Бійня в Ладлоу».</i>		3%
	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>	Тиждень 2-3	3%
	<i>Есе «Витоки патерналізму».</i>		3%
Змістовий модуль 2	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>	Тиждень 4-5	3%
	<i>Порівняння моделей соціального партнерства.</i>		3%
Змістовий модуль 3	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>	Тиждень 6-7	3%
	<i>Громадський контроль як прояв соціального партнерства.</i>		3%
Змістовий модуль 4	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>	Тиждень 8-9	3%
	<i>Рейтинг недержавних організацій Запоріжжя.</i>		3%
Змістовий модуль 5	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>	Тиждень 10-11	3%
	<i>Есе «Сім'я як партнерство».</i>		3%
Змістовий модуль 6	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>	Тиждень 12	3%
	<i>Есе «Соціальний діалог в Україні».</i>		3%
Змістовий модуль 7	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>	Тиждень 13	3%
	<i>Порівняльний аналіз вітчизняного та закордонного досвіду.</i>		3%
Змістовий модуль 8	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>	Тиждень 14	3%
	<i>Аналіз переговорних позицій.</i>		3%
	<i>Опитування за темою семінару (тестування).</i>		3%
	<i>Створення первинної профспілки.</i>		3%
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Екзамен</i>		Сесія	20%
<i>Захист індивідуального дослідницького завдання: аналіз перспективи соціального партнерства в Україні.</i>			20%
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Історія, сутність та типологія соціального партнерства.		
Тиждень 1 Семинар 1	Партнерство як засіб організації соціальної роботи.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Альтернативи кейсу «Бійня в Ладлоу».</i>	3
Тиждень 2-3 Лекція 2	Соціальне партнерство: параметри функціонування.		
Тиждень 2-3 Семинар 2	Патерналізм: темна сторона партнерства.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Есе «Витоки патерналізму».</i>	3
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4-5 Лекція 3	Партнерство як фактор соціальної стабільності.		
Тиждень 4-5 Семинар 3	Політика соціального партнерства.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Порівняння моделей соціального партнерства.</i>	3
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6-7 Лекція 4	Соціальне партнерство: місцеве самоврядування.		
Тиждень 6-7 Семинар 4	Основні засади забезпечення соціального партнерства у громад.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Громадський контроль.</i>	3
Змістовий модуль 4			
Тиждень 8-9 Лекція 5	Соціальне замовлення як інструмент партнерства.		
Тиждень 8-9 Семинар 5	Третій сектор та неприбуткові організації.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Рейтинг НДО Запоріжжя.</i>	3
Змістовий модуль 5			
Тиждень 10-11 Лекція 6	Роль соціального менеджера у соціальному обслуговуванні.		
Тиждень 10-11 Семинар 6	Партнерство в родинних відносинах.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Есе «Сім'я як партнерство».</i>	3
Змістовий модуль 6			
Тиждень 12 Лекція 7	Соціальне партнерство: трудові відносини.		
Тиждень 12 Семинар 7	Правові засади соціального партнерства в Україні.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Есе «Соціальний діалог в Україні».</i>	3
Змістовий модуль 7			

Тиждень 13 Лекція 8	Державно-приватне партнерство.		
Тиждень 13 Семинар 8	Успішний досвід державно-приватного партнерства.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Порівняльний аналіз вітчизняного та закордонного досвіду.</i>	3
Змістовий модуль 8			
Тиждень 14 Лекція 9	Переговорні практики: соціальне партнерства.		
Тиждень 14 Семинар 9	Підготовка переговорів задля досягнення партнерства.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Аналіз переговорних позицій.</i>	3
Тиждень 14 Лекція 10	Колективні трудові переговори.		
Тиждень 14 Семинар 10	Захист прав в процесі професійної та учбової діяльності.	<i>Опитування (тестування).</i>	3
		<i>Створення первинної профспілки.</i>	3
	Підсумковий контроль (теоретичний і практичний)	Тестування за змістовими модулями. Підсумковий контроль на платформі Moodle	20
		Фінальний проект: <i>аналіз перспективи соціального партнерства в Україні.</i>	20

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Арістотель. Політика / пер. з давньогрец. О. Кислюк. Київ : Основи, 2000. 236 с.
2. Вступ до соціальної роботи : навчальний посібник / за заг. ред. Т. І. Бутченка та А. О. Ярошенко. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 120 с.
3. Ділові контакти з іноземними партнерами : навчально-практичний посібник для бізнесмена/укладач Ю. І. Палеха. Київ : Європ. ун-т, 2004. 284 с.
4. Драган О. І., Цимбалюк Л. Г. Соціальна політика : конспект лекцій для студентів спеціальності «Управління персоналом та економіка праці» галузі знань «Економіка і підприємництво» денної форми навчання. Київ : НУХТ, 2012. 116 с.
5. Економічний діалог : партнерство заради прогресу / Я. А. Жаліло, І. М. Акімова, Д. В. Ляпін та ін. Київ : НІСД, 2007. 124 с.
6. Задорожний Г. В. Соціальне партнерство – реальний шлях до відкритого суспільства / Г. В. Задорожний, О. В. Коврига, В. В. Смоловик. Харків : ХІБМ, 2000. 192 с.
7. Клаузевіц К. Природа війни / пер. Р. Герасімов. Харків : Vivat, 2018. 416 с.
8. Конверський А. Є. Критичне мислення. 2-ге вид., перероб. та доп. Підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 368 с.
9. Лок Дж. Два трактати про врядування / пер. з англ. : О. Терех, Р. Димерець : наук. вид. Київ : Соломії Павличко «Основи», 2001. 265 с.
10. Масюк О. П., Заїка О. В. Соціальне партнерство : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2022. 144 с.

11. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський та ін. ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с.
12. Мініцберг Г. Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керування компанією / пер. з англ. Роман Корнута. Київ : Наш формат, 2018. 400 с.
13. Реалізація проєктів державно-приватного партнерства : практичний посібник. Київ : SPILNO, 2017. 94 с.
14. Романова Н. Ф., Мельник І. П. Соціальне партнерство : навчально-методичний посібник. Київ : І ПТУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 238 с.
15. Теорія прийняття рішень : підручник для студентів спеціальності «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», спеціалізації «Інформаційні технології в біології та медицині» / Л. С. Файнзільберг, О. А. Жуковська, В. С. Якимчук. Київ : Освіта України, 2018. 246 с.
16. Харитонов Є., Підопригора О. Римське право. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 448 с.
17. Фішер Р., Юри В., Паттон Б. Шлях до так. Як вести переговори та не здавати позицій. Київ : Основи, 2016. 220 с.
18. Kohlrieser G. Hostage at the Table: How Leaders Can Overcome Conflict, Influence Others, and Raise Performance. San Francisco : Jossey-Bass, 2006. 252 p.
19. Rath T., Harter J.-K., Harter J. Wellbeing: The Five Essential Elements. New York : Gallup Press, 2014. 229 p.

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Бойко М. Д. Трудове право України. Київ : ЦНЛ, 2014. 400 с.
2. Васильєва О. І. Напрями застосування державно-приватного партнерства в соціальній сфері. Державне управління : удосконалення та розвиток. 2014. № 10. С. 1-3.
3. Державно-приватне партнерство як механізм реалізації нової регіональної політики. Київ : U-LEAD, 2019. 106 с.
4. Жуковська А. Державно-приватне партнерство в соціальній сфері: зарубіжний досвід та перспективи запровадження в Україні. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2017. Вип. 3. С. 21-37.
5. Зінченко В. М., Степаненко О. К. Формування мовленнєвої компетентності професійно орієнтованої особистості : посібник. Дніпро : СПД Охотнік, 2017. 80 с.
6. Ляшенко Т. М. Соціальне партнерство як фактор політичної та соціальної стабільності в Україні : автореф. дис. ... ступеня канд. політ. наук: 23.00.02 «Політичні інститути та процеси», Київ, 1998. 18 с.
7. Макіавеллі Н. Державотворець. Про військове мистецтво. Київ : Арій, 2020. 408 с.
8. Масюк О.П., Глазунов В. В. Соціальна робота на підприємстві : методичні рекомендації до семінарських занять для здобувачів вищої освіти бакалавра спеціальності «Соціальна робота» освітньо-професійної програми «Соціальна робота». Запоріжжя : КСК-Альянс, 2020. 58 с.
9. Методичні рекомендації у сфері соціального захисту та соціального забезпечення «Соціальне замовлення як ефективний метод організації надання соціальних послуг». Київ : Асоціація міст України, 2020. 22 с.
10. Партнерство органів влади та недержавних організацій / К. Даене, Л. Гривняк, Л. Лалінова, С. Іванкова. Київ : Transtec, 2004. 76 с.
11. Платон. Держава. Львів : Апріорі, 2021. 464 с.
12. Руссо Ж.-Ж. Вибрані твори / пер. з фр. Харків : Фоліо, 2018. 603 с.
13. Соціальне замовлення : можливості впровадження в Україні. Київ : ГО «Крим СОС», 2020. 192 с.
14. Соціально-трудова відносина та вирішення трудових спорів / Національна служба посередництва і примирення ; упоряд. В. М. Руденко. Київ : Основа, 2002. 712 с.

15. Сковорода Г. С. *Сад божественних пісень*. Київ : Національний книжний проект, 2010. 352 с.
16. *Трудове право України : Академічний курс / за ред. П.Д. Пулипенка*. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Ін Юре, 2006. 544 с.
17. *Хартії фундаментальних прав Європейського Союзу*. Амельченко Н. Цінності об'єднаної Європи. Київ : Лабораторія законодавчих ініціатив, 2013. С. 35-38.
18. Юркевич П. Д. *Серце. Вибрані твори*. Вінніпег : Колегія Св. Андрія у Вінніпезі, 1984. С. 75–110.
19. *St Augustine. City of God*. London : Penguin, 2003. 1184 p.
20. *Tennyson R. The Partnering Toolbook. An essential guide to cross-sector partnering*. Oxford, UK : The Partnering Initiative, 2011. 60 p.
21. *Fukuyama F. The Great Disruption : Human Nature and the Reconstitution of Social Order*. New York : Simon and Schuster, 2000. 368 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА В ІНТЕРНЕТІ

1. Дилтс Р. Фокуси мови. Зміна переконань за допомогою НЛП. URL: http://psychologis.com.ua/fokusy_yazyka._izmenenie_ubezhdeniy_s_pomoschyu_nlp_r._dilts.htm.
2. Орієнтовна посадова інструкція «Соціального менеджера» URL: https://www.unicef.org/ukraine/media/9751/file/%D0%A1%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B0_6.pdf
3. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008. № 514-VI. Дата оновлення 19.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17/print>
4. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
5. Про затвердження Методики виявлення ризиків здійснення державно-приватного партнерства, їх оцінки та визначення форми управління ними: постанова КМУ України від 16.02.2011 № 232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232-2011-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження професійного стандарту «Соціальний менеджер» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 10.02.2021 № 261. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Normativno-pravovePole>
7. Про соціальний діалог в Україні : Закон України від 23.12.2010 № 2862-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2862-17>.
8. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
9. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010. № 2404-VI. Дата оновлення 16.12.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>
10. Про колективні договори та угоди : Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII. Дата оновлення 05.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12/print>.
11. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України від 03.03.1998 зі змінами № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
12. Соціальні послуги у громаді : новели законодавства. URL: <http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/Sotsialni-poslugy-v-gromad.pdf>
13. Техніка SCAMPER для розробки ідей. URL: <https://tim.com.ua/2012/11/scamper-method/>
14. Колективні переговори : стратегічний посібник. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/publication/wcms_822530.pdf.

15. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Закон України від 17.07.1997. № 475/97ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004/print
16. Конституція України. Дата оновлення 03.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/print>
17. Черногорська А. Закон про соціальні послуги : переваги та ризики нової редакції. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12066>
18. Цивільний кодекс України : Дата оновлення 15.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
19. EESC mission statement. URL: <https://www.eesc.europa.eu/en/about>
20. ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---cabinet/documents/genericdocument/wcms_371208.pdf
21. Mauk B. The Ludlow massacre still matters URL: <https://www.newyorker.com/business/currency/the-ludlow-massacre-still-matters>

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на синтез актуальних теоретичних здобутків та практичних методів управління в соціальній роботі. Будь ласка, беріть участь у обговоренні! Вміння висловлювати свою думку максимально важливо для формування належних управлінських компетенцій в соціальній сфері.

***Пропуски прийнятні лише з поважної причини.** Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).*

Політика академічної доброчесності

Кожний з учасників навчального процесу зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Не допускаються письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства. Використання будь-якої інформації має бути правильно оформлене з дотриманням авторських прав. Якщо ви не впевнені у наявності плагіату, то можете перевірити себе за допомогою програмного забезпечення UniCheck, яке є в наявності у науковій бібліотеці ЗНУ. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Студент має бути впевненим користувачем програмного комплексу Moodle, який знаходиться на сайті ЗНУ. Наявність та валідність паролю є обов'язковою вимогою для початку навчання. Електронні пристрої можна використовувати лише в рамках навчальної необхідності. Під час аудиторних занять необхідно переводити свої телефони, смартфонів, планшети та розумні годинники у беззвучний режим. Вони можуть відволікати вас, викладача та ваших колег. Протягом заняття варто утримуватись від надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірки електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення надсилаються через старосту та розміщуються в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Електронна пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

---

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 228-75-50](tel:0612287550)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>